

LA BARRETINA

SETMANARI HUMORISTICA

SORTIRÀ CADA DIJOUS

Los encàrrechs y correspondencia á l' Administrador, Elisabets, 11, baixos

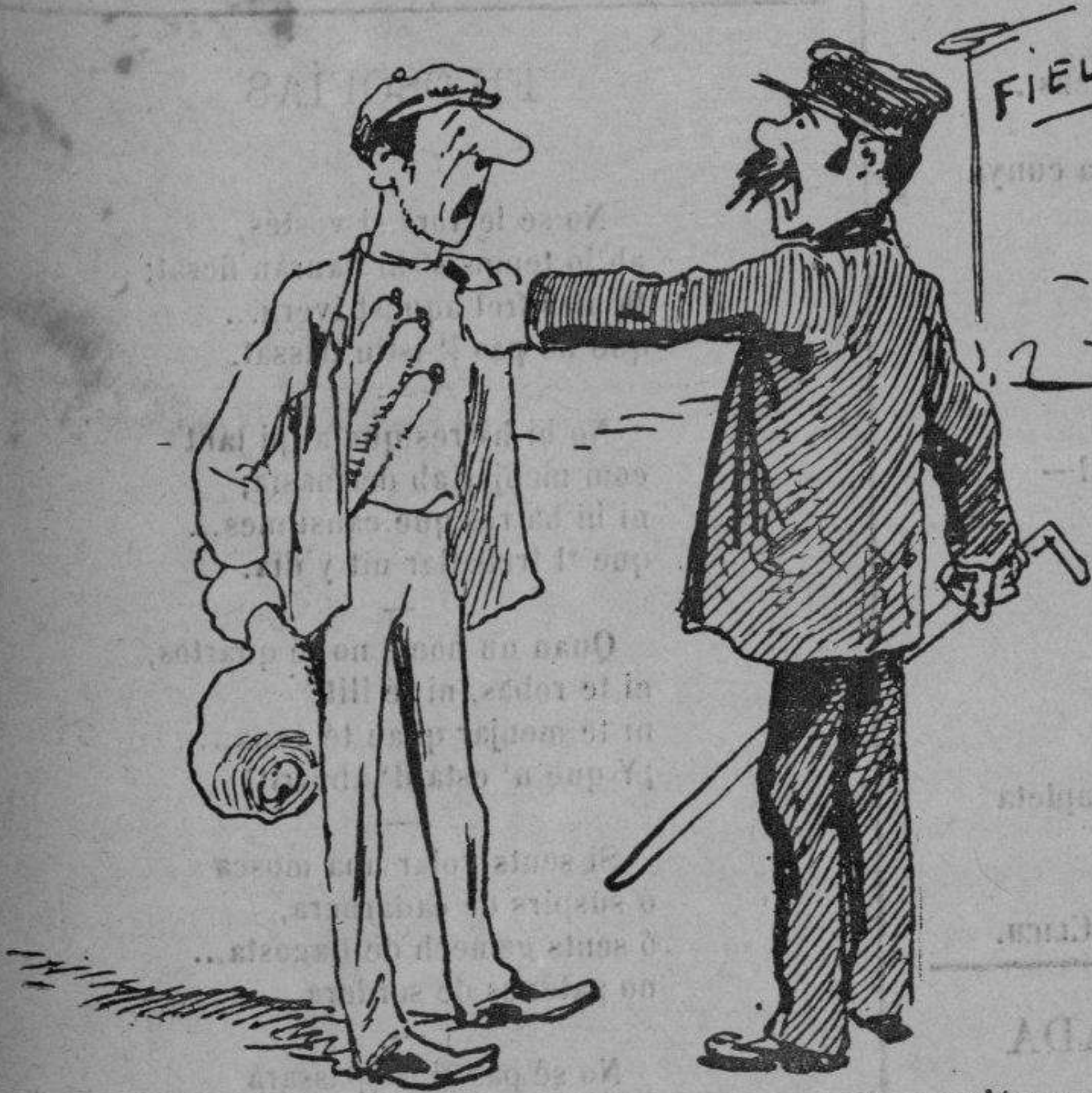
Número solt 5 céntims.—Suscripció per un any 3 pts.

Faig com el ministre: busco riquesas ocultas.

Aném á veure si en aquella casa s' han descuydat de declarar alguna cosa.

Que no sabes noy que ara no se puede ocultar res?

Tandebó que pogués declarar alguna cosa.

XERRAMECAS

CRÓNICA SETMANAL

Estém á quatre dits del primer de Maig, y aquest any ningú 'n parla.

A n' aquest mon tot es qüestió de modas. Durant tres ó quatre anys, en aquesta estació primaveral en que las flors que s' obran y perfuman l' ayre, los aucells que xarrotejan pels arbres carregats de flors y la tebior del sol, convidan al esbarjo del cor, aquest se trobava tot espatarrat pe 'ls imposants preparatius de la *huelga* universal, y tremolós de terror pe 'ls petardos que segons se murmurava, havian de explotar per tot arreu.

Enguany axó ha ja passat de moda. Y aquesta primavera lo que preocupa á tot el mon, no es ja la por de las manifestacions obreras. La qüestió passional es enguany lo problema de l' us dels mirinyachs.

Qüestió grave, si n' hi ha

Lo mon femení no dorm, ni menja, ni riu. No 's veuen sino fronts preocupats y caras meditativas.

¿Se portará ó no 's portará mirinyach?

Des de las ribas del Tamesis fins als margjals del Ohio, totas las coquetas—y bon Deu si n' hi han—no s' ocupan sino d' axó.

A Inglaterra 'ls periodistas indiscrets han anat á interviewar (qué costa de sofrir!) á la vella reyna Victoria. A América, Miss Cleveland, dona lligítima del President de la República, se veu tot lo dia amohinada pe 'ls repórter. A Fransa, 'ls busca-noticias de professió han preferit anar darrera de la opinió dels *modistos* preferits: Doucet, Worth y Rouff han sigut los més empaytats.

Las sevás respostas valen la pena.

Opinió den Doucet:

Vos asseguro (y ho podeu repetir en vostre diari) que may faré jo un vestit ab mirinyach. Además, mentres seré costurer, faré lo més que pugui per privarlo de tornar á ser moda.»

Y com lo periodista insistia declarant que las faldillas amplas ab ferbalants singulars, semblavan profetisar la tornada del mirinyach, lo *ponífex maximus* dels vestits de dona, negá axó, y per descriure 'ls vestits novells, fentse 'l poeta, digué:

—Continuan essent molt justos de cintura per amunt, y, axamplantse cap á baix; axis per l' estil d' un paraygas mitj obert.—

En Worth, aquell qui, segons se explica, vesteix á casi totas las reynas y princesas d' Europa, está també contra 'l mirinyach.

—Nosaltres no treballém pas á favor del mirinyach, y si en nostra terra s' adopta, será per satisfacer al desitj de nostras parroquianas.—

—Ab axó si heu de portar mirinyachs, senyoras, no 'n deu la culpa á ningú, sino á vosaltres matexas. — Pons Pilat-Worth se 'n renta las mans.

En Rouff ha negat igualment son favor al cércol de ferro.

Als Estats Units, que son la terra de las ideas lluminosas y dels fets maravellosos, la guerra contra 'l mirinyach ha esclatat ab més bríos.

Un diputat ha presentat un projecte de lley, prohibint terminantment lo seu us. Aquest diputat ha dirigit contra 'l mirinyach un argument terrible. Ha fet un càlcul del número de personas que poden visitar la Exposició de Xicago y ha demostrat que si las donas van ab mirinyach, donat lo gran espay

que ocupan, la empresa de aquella Exposició pert una tercera part dels ingresos.

Com á resultat de las precedents informacions, creuen que 'ls marits aficionats á anar de brasset ab llur esposa, y 'ls promesos que 's plauen de xarrotejar á l' orella de la seva estimada, amunt y avall del Passeig de Gracia, poden estar tranquils; lo mirinyach no 'ls vindrá, per ara, á interdír lo seu honest platxeri.

TRENCA-NOUS.

AUCA POLITICA

Servey telegráfich de «La Barretina».

Alegremnos, gent d' Espanya,
que 'l Parlament ja treu banya.
Diuen que hi farà (y no es mengua)
lo gasto mes gros, la llengua.

En Vega Armijo, el Marqués,
s' ha dexat de ser ministre
per guiar campana en ristre,
las discusions al Congrés.

Y la cartera d' aquet,
se la encarregá de pet
el melifluo Moro-xich
ó be digali en Moret.

L' ilustríssim Salmeron
va tocar el violon.
Parlant sobre 'l jurament,
demostrá no conexe 'l Reglament;
y de la nació á la vista
va fe una planxa krausista.
Lo cos d' electors de Gracia
al seu diputat,
ha felicitat
enviantli un brot de cassia
que, del Assia,
l' Arquitecte Masó 'ls ha enviat.

Diu 'l discurs preciós de la Corona
que Espanya es bona, si la bossa sona.
Qui 'l va sentir, m' ha dit que era excelent...
Qui 'l va sentir, m' ha dit que es molt dolent...

¿Qui té rahó?
poch ho sé jo;
dolent ó bó,
sempre sera excelent
per tréureli 'l xangué al contribuyent.

Veyent que en la política no hi cria
lo pervenir dels diputats retórichs,
en Castelar recorra Andalusia
cantant discursos mentiders é histórichs..

En Lopez Dominguez va arreglant la cunya
que parteix á Sevilla y á Corunya;
y manté la divisió
territorial militar
com a cosa que ha de dar
la ventura á la nació;
pro 'ls de Corunya, Burgos y Sevilla
li diuen enfadats:—desdeixte, ó guilla!—

Espanyols plens de pesar,
ja us podeu asserenar,
el torero que á Madrit
per un banyot fou ferit,
molt malament,
está ja convalescent.
Y us dich per la tranquilítat completa
que no sofri detriment
del infelis torero la cueta.

CLICH-CLICH.

LA SONÁMBULA EMPIPADA

—Y donchs, donya Leyocadia ¿ahont va ab aquesta cara de Madalena?... ¿qué n'hi passa alguna?... ¡la veig tota traspostada!...

—Filla meva, las bonas presonas no hi poden viure al mon!... ¡Aquet pillo de Grubenadó!... ¡el murri!... ¡com que ell menja entorxats per tot dia!... ¡Com que cada dema li entran ab el xacolata 'l pinso que paga el poble!... ¡ja se'n pot ben riure, 'l pillastre!... ¡li dich que estich fora de si, senyora Milia!

—Be, pro, donya Leyocadia, cálmis, sosseguis una mica... miri que li agafará un treball!... Y, donchs que li passa, quina n' ha feta aquet Grubenadó?... Be, pro no desesperi... ¡Y tal si ho es un pillastre... diguimho á n' á mi que 'm va fe agafá al de casa!.. Pró, á vosté ¿qué li ha pogut fer?

—¿A n' á mi?... em treu el pa de las mans ¡Ja no puch fer las cartas... ¡el murriot!...

—¡Oh!... ¿qué ho diu de debó, donya Leyocadia?... Ara sí que li diré que te rahó de sortirse de test... Tant de be com V. feya á la pobra gent... ¡Aquesta si que es de cap-padre!...

—Si podia abastál á n' aquell parrach de galons... ¡el trinxaria ab las dents y ab las unglas que 'n faria carn de butifarra!... ¿Si sabés com revenjarmen?...

—¡Axó ray! donya Leyocadia...

—Diguim, diguim qué li podria fer jo á n' aquet Gubrenadorot?...

—¡Axó ray, dona!... ¡Dónguili un mal!

—¡Beneyta, faba encantada!... ¿axó es tot lo que sap?... ¡oh, si sabés un medi!...

—Ja vorá, Leyocadia, aquestas paraules que vosté m' ha dit, jo no me las merexia, que jo no li he faltat en re ¿sap?... vull dir que...

—¡Ay! dispensim, si no se 'l que 'm dich!... pró com V. m' ha sortit ab aquell estirebot!...

—¿Es á dir que ara resulta que axó de donar mal es un estirebot?... Es dir que axó que V. 'm va di quan tenia á n' ell malalt, es una bofia?... ¿y tantas pessetas que 'ns va arraplegar?... ¡Vosté es la murria y la poca vergonya!...

¿No 'm deya que 's pot donar mal á una persona quan se 'n vol venjá?... ¿per qué no 's venja?... ¡Lladregota, embustera!... Ja n'hi daré jo de mal á vosté y que no será de per riure, que no li treurán las cartas!... (*plis, plas*)... La sonámbula, fuig cridant y plorant.

KRÓSPIS.

FILOSOFÍAS

No sé lectors si vostés,
ab lo temps s' hi haurán ficat;
fa mes fret aquest ivern...
que no pas l' istiu passat.

No hi ha res que atipi tant
com menjar ab desmasia;
ni hi ha res que cansi mes...
que 'l treballar nit y dia.

Quan un home no té quartos,
ni té robas, ni té lilit,
ni té menjar quan té gana...
¡Y que n' está d' aburrit!

Si sents volar una mosca
ó sospirs de cadarnera,
ó sents gemech de llagosta...
no patexes de sordera.

No sé pas si 'ls passará
lo que 'm passa cada nit:
no 'm desperto si no dormo...
y dormo, sempre dormit.

DOLORS MONT-

VUYTS Y NOUS

Un sabi de nom Turpin, va descobrir la melinita. La melinita es un explosiu més terrible que la dinamita. Aquest sabi, ademés de sabi, patriota ferm, va cedir lo seu descobriment á la seva pátria. La Fransa ab aquest invent adquirí un gran medi que despertava la enveja de las altres nacions.

Aquest sabi se dedicava á fer novas descobertas científicas, quan de cop ve un procés y me 'l fican á la garjola. Y, per paga del gran servey fet al seu pays, va ab los peus engrillonats y ab las mans enmanilladas.

—Vetaquí un quadro del temps de la Inquisició, dirá 'l lector, ¡quina barbaritat! axó no mes passava en aquell temps tan negre dels frares y dels autos de fé...—

¿Sí? eh?... Donchs t' has tallat. Lo lleig, es de tots temps. Lo que t' he contat passa ara, ara mateix á Fransa. Aquet sabi patriota jau en una presó immunda. Els diaris vinga cridar cada dia; en va! en Turpin se consumirà ab son geni d' inventor en la cangrí. Ara, al cap de molt temps, se comensa á parlar de si la República francesa 's treurá aquesta taca de sobre, donant llibertat al gran home.

**

Lo rey de Suecia está publicant ab la seva firma en una revista inglesa una série de articles molt notats dels sabis, en que fa un estudi documentat del seu predecessor Carlos XII.

¡Rey y periodista! Aquet sí que no podrà demanar las vuyt horas. No li arribarian pas per la feyna.

**

Se diu que á Roma s' ha descobert una colecció de monedas de las mes raras. Portan el bust de Lucius Verus y la fetxa del 164 de nostra Era. Tenen la friolera de mes de disset cents anys. Pró ab tot y tanta vellesa ¡quants de joves no las pendrian á mans besadas!

EPÍGRAMA

—Mira aquest ninxo, Pascual
¿veus quina creu mes preciosa?
—Donchs si may te morts, esposa
te 'n compraré una igual.
—¡No axó, no; per sant Antoni!
Si per cas jo á tu...

—¡Oh, no!
Prou y massa ne tinch jo...
ab la creu del matrimoni.

DOLORS MONT.

LOS CARÁCTERS

Aquesta es una de las condicions humanas que cap mortal pot prescindir de ella, per ser natural.

(Si ab aquest *article* no 'm donan el grau de *sabi*, may mes agafo la ploma).

De caràcters n' hi han de moltas menas de maneras (se suposa) y des de que 'l mon es mon no se n' han pogut trobar dos de iguals ab tota exactitut. (¿Eh, que tal, com m' explico?)

Lo caràcter es una cosa que ni 's compra ni 's ven... (ni pot deixarse) y cada hù té de fer us estrictament del que la Naturalesa lo ha dotat, ab tots los actes de la vida. (¿Eh, que soch viu?)

Lo caràcter, per espavilat que siga l' home

y astut, dat cas que li convinga no demostrarlo, no pot; lo caràcter lo domina.

Axó es provat.

Té mes forsa un caràcter que una màquina de mil cavalls. Y si no ho volen creure, fassin la prova.

¿Com, diuen? senzillament; fentla.

¡Vostés arréglense!

Lo caràcter fa l' home (es ben cert), qu' es com si diguessim, que de ell depén que las personas sigan apreciadas ó despreciadas.

(Vaja, que si ara no m' explico, ni may).

Un caràcter bo, com se diu ab tota la extenció de la paraula, no es pagat ab tot l' or del mon.

Y un de dolent... (comentin vostés mateixos, que no cal que un servidor se esforsi en fer los comentaris).

Lo caràcter de l' home pot ser la seva sort ó la desgracia. (¡Quina sentència!)

Hi han caràcters seductors que per tot arreu ahont van tenen una forsa superior sobre 'ls demés. (¡No es mala aquesta!)

Los caràcters de las donas son los més extravagants del mon, potser á conseqüencia de la falta de conexements ó perque tenen excessivament la llengua llarga.

Lo caràcter de *ellas* (per regla general), es de parlar molt y no dir res.

(Axó sense volguerlas cap mal).

Los caràcters sempre tenen que objectar: no n' hi ha cap á gust de tothom; mes ben dit; perfecte. Tots tenen algun defecte.

Los caràcters, axí com molts hòmens se preocupan en discutir certas jugadas de billar, dómimo ó manilla, s' haurían de pendre la molestia de *refinarlos*, sent una cosa que redundaria en benefici de sí mateixos, y 'ls donaria més bon resultat que no 'ls donará 'l perpetuar vicis corruptors, que molts cops son font de desunió y la perdició de la seva familia.

(Ab aquesta sentència á mí també 'm toca alguna cosa).

Y prou, que á última hora 'm tiraría terra als ulls y no 'm convé.

(¡Al qui li piqui que rasqui!)

M. BONAPASTA.

REFLEXIÓ

Sent del gremi dels soltés
á n' Aquell que ampara 'ls bons
cada nit li deya un rés
perque per sempre 'm lliurés
de caure á las tentacions.

Lo meu rés no va escoltar
Nostre Senyor Poderós,
perque 'm vaig enamorar,
y al poch temps nos vam casar
vivint com lo gat y 'l gos.

JOAN VIA.

LA MÚSICA Y LAS FIERAS

Ha succehit no fa molt temps á Berlin un cas notable, que prova una vegada més, la veritat del epígrafe ab que comensan aquestas ratllas.

En un prat dels voltants d' aquella capital, la música d' un regiment ensajava una diana que al endemà havia de tocar ab motiu de fer anys son capitá.

Anava 'l músich major á donar la senyal, quan se atalayá d' un espectacle aterrador.

Un toro que fins allavors estava tranquil·lament pasturant, sortí tot d' una á la carre-

tera perseguint un nen que traspassava per devant d' ell.

El nen y la fera estavan molt lluny dels espectadors pera que poguessen evitar la desgracia que 's preveya; el toro galopava, y el nen corria plé de por fent crits esgarrifosos; però l' animal anava fent vía, fins al punt de que 'ls soldats lo vejeren baxar lo cap ab intenció d' enganxar al infelís noy.

El músich major tingué en aquell moment una idea lluminosa.

—¡Toquéu un compás!—cridá als músichs.

Y al sentir la fera aquell soroll de trompetas y timbals se pará en sech com ferida de un llamp, exalant llastimosos brams.

Al veure aquest resultat, el músich major ordená altre compás, y no podent la fera resistir la forsa de las notas, fugí en sentit contrari al que duya, tirant rabiosas llambregadas als qui foren causa de que no sortís ab la seva.

XICH.

¡PROU SONETS!

SONET

Poetas A. Rossell; E. Vilaret;
D. Bartrina; T. Doys, y altres mil
de quins noms no 'm recordo fil per fil.
¿No vos sembla (parlant axis claret),
que 'l públich s' aborreix ab tant sonet?
Un lector jo coneix, que té l' istil
de guardar los sonets; ¡lo molt tranquil!
per posa 'ls en algun *Vatter closet*;
y molts altres lectors, també coneix,
que diuen que 'ls sonets, ¡casi no hu crech!
son bons per fer dormir, quan no 's té son.
Ab axó si voléu un bon concell
dexeuse de sonets ¡vatura n' ell!
Vostre company de sempre

DOLORS MONT.

A LA VORA DEL FOCH

EL PEÓ

Hi ha set ó vuyt anys, me 'n recordo bé, cullia moras pel camí que va per la campinya del gran seminari d' Avinyó.

Els seminaristas que hi anavan á pendre la fresca y á esbargirse, acabavan de passar de quatre en quatre; y 't veig al vell Bona-Pala, peó que, desde fan trenta anys trenca ab un picot los palets de riera apilotats pel camí, que dexá anar lo picot per desbotonarse las calsas y riure com un beneit. Y rin que riurás!...

—De que vé aquest tip de riure, Bona-Pala? vaig dirli.

—Com no voleu riga? Que no haveu trobat los colegials del seminari?

—Sí! y qué té que veure?

—Que té que veure? y donchs que no heu reparat ab el més vell de tots, llarch, sech, encartronat, tot blanch de cabells?...

—Sí! y que vol dir?

—Que vol dir? vol dir que deu tenir un cap com una fusta. Ab tant de temps que estudia! Al menys deu fer vint y cinc anys que 'l veig passar!

Men vaig anar corrents sense poguerme aguantar el riure...

Lo colegial mes vell, llarch, magre, encartronat, tot blanch de cabells, era lo virtuos y venerable superior del gran seminari d' Avinyó.

Un amich de lo dels altres, creyent que ningú el veu, se 'n entra dins d' un camp de cebas per endur-sen las que pogués.

El pagés, que l' observava, surt de darrera un ribàs:

—Per qué vos heu ficat en lo meu camp?

—Si m' he ficat al vostre camp, es perque 'l vent m' hi ha rebutat.

—El vent t' hi ha rebutat... Y donchs, perquè aquelles cebas son arrencadas?

—Si aquelles cebas, es que mi soch aguantat perque 'l vent se me 'n enduya.

—Per que 'l vent se te 'n enduya?...

—Y 'l vent bufa tan fort, que se me 'n ha endut y las cebas s' han arrancat.

—S' han arrancat... Y de qué vé que tens cebas á dintre del teu sarró?

—Ah! vetaquí que 'm feua una pregunta ben dificil. Com que som un pobre ignorant no sé que respondrehi.

AL JUTJAT

—Acusat, vos heu omplert de bastonadas á exa pobra dona...

—Senyor jutje, es la meua dona!

—Heu donat provas d' una rara brutalitat...

—Pro, es que es la meua esposa legitima...

—Y axó ¿qué vol dir?

—¡Ah! ¿Es dir que ja un hom no té 'l dret de pegar á la seva dona propia?... ¿Ahont anem á parar?... ¿Qué será de nosaltres?

DESITJ

A las dotze de la nit
quan reyna per tot la fosca,
y no se sent un mosquit
ni molt menos una mosca.
Quan mon pensament rumia
per fer algunas quintillas
dedicadas á m' aymia.....
¡ab quin gust me menjaria
un bon plat de mandonguillas!

DOLORS MONT.

TRENCA CLOSCAS

I. — XARADA

Objecte d' estudiant
es ma primera segona,
de total á Barcelona
n' hi ha molts y molt en gran.
Una flor bastant preuada
es ma primera tercera;
en lo joch de cartas era
y es la quarta barrejada.

JOAN M. LLORENS.

II.—TERS DE SÍLABAS

1.ª ratlla vertical y horizontal, nom d' home; 2.ª, escrit; 3.ª, nom d' home.

JOAN MARÍ.

III.—PROBLEMA

Descompondre lo número 250 en quatre cantitats que sumadas, restadas, multiplicadas y partidas per un mateix número, donguin un mateix resultat.

JOAN C. MARTÍ.

IV.—ANAGRAMA

Duas germanas com cal
son la tot y la total.

JOAN NAVARRO.

V.—INTRÍNGULIS

Cinch lletras. Treguis successivament la del davant de tal manera que dongui: una eyna, un mineral, un animal, altre animal y una vocal.

J. ORREVOELA.

VI.—GEROGLÍFICH

AGOST

+ ANI

VEROLA

IGNOCENT PORCAR.

VII.—ENDEVINALLA

No so cargol ni bolet
y la pluja 'm fa sorti;
si cau aygua tot m' estufo,
si fa sol estich pansit.

MARIANO ROMANÍ.

VIII.—LOGOGRIFO

- 1 2 3 4 5 6 7—Poble catalá.
3 4 1 5 6 4—Un enemich.
3 7 1 4 7—Nom d' home.
3 2 7 6—Dignitat eclesiástica.
5 3 7—En poesia.
3 5—Nota musical.
2—Vocal.

JOSEPH ALCOVERRO.

Las soluciones en lo número vinent.

Soluciones als trenca-closcas del número anterior.

I. Xarada.—Adela.

II. Rombo.—

		C		
	M	A	R	
	M	A	R	I
C	A	R	D	E
	R	I	E	R
	A	R	A	
		S		

III. Problema.— $12 + 2 + 3 + 1 = 18$
 $24 - 2 - 3 - 1 = 18$
 $3 \times 2 \times 3 \times 1 = 18$
 $108 : 2 : 3 : 1 = 18$

IV. Enigma.—Marcos.

V. Tarjeta.—Espinás de una flor.

VI. Cuadrat.— F L O R
L O L A
O L O T
R A T A

VII. Ters de silabas.—Gra no ta
no ta ri
ta ri ma

VIII. Conversa.—Ramon.

IX. Logogrifo.—Timolau.

X. Geroglífich.—Com mes mesos mes anys.

Han endavinat los trenca closcas I, VI y VIII J. Pagés y Cubinyá, los I, II, IV, V, VIII y X, P. Giró y B. de V.—Los I y VI Salta-eixidas; los I, II y IX Riba-rellotges; los I, VI, VIII y X, S. Serra Matilde.

Correspondencia particular de LA BARRETINA

Han enviat trencacloscas que poden insertarse 'ls senyors: Pere Roca, E. Revoltós, Joan Torné, P. Giró y B. de V., Mr. Eugon, M. Sanalp y Puntí, Mariano Romani, Joan Navarro, S. Serra Matilde y F. Elias Setmesó.

Senyors E. Revoltós: ¿D' ahont ha tret que Cardona sia nom de fonts?—Joan Torné: lo primer y segon poden anar, ¿Deu, fassa bo! Las criaturadas, com las cosas mal fetas, no son patrimoni de cap edat.—Astolph: la endevinalla podrá anar un xich arreglada.—J. Pagés y Cubinyá: arregladets anirán los trencacloscas.—J. Escolá del Vendrell: aquesta setmana no vi bé; será un altra.—Mr. Eugon: Pauta té duas silabas; ja veurei cóntilas ab los dits. L' han enganyat los que li han dit que havian vist al riu Pallaresa á vora d' aqui Barcelona; ja está bé allá ahont es.—Duch S. F. de la T. V.: lo ters de silabas no pot anar. ¿Que es portugués vosté?

El papá, Mister Broquils.—D' abans no hi havíen hómens al mon. Pró uns micos ¿saps? uns micos, com aquells del Park, se varen tornar semblants á un home, y cada dia més, fins que l' home va existir. Perque tot se va perfeccionant cada dia. Entre 'ls hómens cada generació s' allunya dels micos d' ahont venen. ¿Ho entens axó que 't diu el Papá, fillet?
—Si, papá, que ho entench. Tú vols dir que jo soch menos animal que tú, no?

Imprempta de F. Altés, Elisabets, 11, baxos.

REGALO ALS COMPRADORS DE LA BARRETINA

No descuydarse de comprar el número al mateix venedor, per poguerli donar oportunament el nom. LA BARRETINA prepara als seus amichs un obsequi de consideració. Per avuy afegirém que será objecte del obsequi un

QUADRO AL OLI

de firma renomada entre 'ls intel·ligents en pintura. Y axó no va de broma. A son temps (y no tardará gayre) el quadro será exposat, á fi de que 's veja que va molt de serio. Creguin que farà denteta.